

XI. évfolyam,
3282. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1955,
szeptember 13,
kedd

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

Biztosítsunk kielégítő mennyiségi és jó minőségű silótakarmányt!

Az állatállomány fejlesztésére vonatkozó törvény és a II. pártkongresszus irányelv-tervezete világosan kimutatták, hogy az állatállomány fejlesztése, az elért eredmények ellenére is erősen visszamaradt a többi mezőgazdasági ágak mögött. Ez elsősorban is az elégtelen takarmányalapnak tulajdonítható. Annak érdekében, hogy az állatállományt gyorsan fejlesszessük, megfelelő takarmányalapot kell biztosítani. Megfelelő mennyiségű és kielégítő tápanyaggal rendelkező takarmánnyal hozzájárulhatunk az állati termékek növeléséhez és az állatállomány gyarapodásához.

Az idén a gazdagnak ígérkező kukorica és más takarmánynövények kielégítő mennyiségű és jó minőségű takarmányt biztosítanak az állatállomány részére. Szükséges tehát, hogy késlekedés nélkül, idejében betakarítsuk a takarmánynövényeket. A takarmány silózásának igen nagy jelentősége van az állatállomány fejlesztésében. A silózással téli nagyon jó hatású, vitaminban gazdag takarmányt készíthetünk. A silózás folytán bizonyos mértékben a takarmány ize javul, emésztőképesége növekszik.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy ha jól elkészített silótakarmánnyal etetjük a fejősteheket, hozzájárulunk a tejhozam növeléséhez és egész télen helyettesíteni tudjuk a nyári zöld takarmányt. A takarmány silózásának előnyeit a valóságban is bebizonyították a cseri, szentannai, zabrai és az anyagkúti kollektív gazdaságok, ahol a tehének egyszerű silótakarmányozásával nagymennyiségű tej- és hústerméket értek el. Az elért eredmények nyomán a szentannai kollektív gazdaságban ez évben több, mint 30 vagon zöldkukoricát silóztak.

Meg kell említeni azt is, hogy a silózással kevesebb a veszteség, mint ha ezáltal tartósítjuk a takarmányt. Nem is beszélve arról, hogy bizonyos takarmányokat, — mint a pelyva, csalamádé — szállításnál nem is lehet jól tartósítani. Gazdasági szempontból igen nagy jelentősége van annak is, hogy a silózás céljára természetesen takarmányok — mint a kukorica, napraforgó, burgonya, cirok-csalamádé, stb. tekintetben aránylag nagy termést adnak és így az állati létszám növelését ott is lehetővé tesszük, ahol kevés a szénafű.

A takarmány silózásával a termelők igen szép eredményeket érhetnek el az állatállomány fejlesztésében. Eppen ezért szükséges, hogy minden egyes állami gazdaságban, kollektív gazdaságban, állattenyésztő mezőgazdasági társulásban, fedezett állomásokban, sőt az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok gazdaságaiban is silótakarmány-alapot létesítsenek. E célból javasoljuk az állattenyésztőknek, hogy minél rövidebb időn belül kezdjék meg a meglévő siló kitakarítását és renoválását. Azokon a helyeken, ahol nem lehetnek, építsenek új silókat. Az új silók építésénél figyelembe kell venni a következő szabályokat: a silógödörök legyenek kibélelt betonnal, kövel, vagy téglával; ott, ahol nem rendelkeznek a szükséges anyaggal, a gödöröket szalmával kell kiegészíteni és azután oltott mészrel fertőtleníteni; mutatók elkészítését a silógödöröket és a szükséges felszereléseket, megkezdhetjük a silózással. Minthogy a tejsav erjedése a takarmány cukortartalma miatt nagy-

mértékben attól függ, hogy mennyire tudjuk a levegőt a silóból kiszorítani, igyekezzünk e feladatot minél tökéletesebben megoldani. Elsősorban a silózandó takarmányt szecskázunk fel. Így jobban tömöríthető, a szecskából kicsurgó cukortartalmu pedig a levegőt szorítja kifelé s az erjedést másként is gyorsítja. Ha réti fűvet silózzunk, akkor a szecskázás mellőzhető. Másodsorban a silóba rakott takarmányt a töltés ideje alatt állandóan döngessük. Lényeges, hogy a falak, sarkok mentén is nagyon szorosan tömörítsük a szecskát, mert a levegő itt hatol be a legkönnyebben s így ezek a részek a legnehezebben, romlanak leghamarább. A megtöltött silóban a takarmányt le kell fedni és nyomtatni. Korszerű silókban erre a célra hatalmas betonlapokat alkalmaznak, amiket csigaszerkezettel emelnek ki és bocsátanak le. Tehetünk a szecskára deszkalapokat is, amiket kövel, téglával terhelünk meg. A gödör-silóban és általában a sülyesztett silóépítményekben a szecskát polyvával, vagy számmával hintjük be, utána földdel nyomtassuk le. A földréteg vastagsága 80—100 cm. lehet. Minthogy e nagy súly hatására a szecskák az erjedés folyamán meglehetősen nagyot rokkannak, az egyszerű gödörösilókat halmozva töltjük.

Az elmúlt hetekben országunkban néhány helyen gyakorlati bemutatót tartottak a Szovjetunióból érkezett küldöttség tagjai a silótakarmányozás módszereiről. Ezen a gyakorlati bemutatón a küldöttség tagjai megemlékeztek a silózásnak néhány újabb módszeréről. Többek között beszélték a silózás idejében történő elvégzéséről. Ebből is kitűnik, hogy a Szovjetunióban mennyire nagy feladatnak tekintik az állatállomány fejlesztéséhez szükséges téli takarmányalap biztosítását.

A silózás sikere céljából szükséges, hogy a mezőgazdasági szakemberek, mérnökök, zootechnikusok, a mezőgazdasági irányítópontok és a rajoni mezőgazdasági osztályok tervének megfelelően segítsék az állattenyésztőket. Az ő kötelességük, hogy gyakorlatban is bemutassák a silózást. A közösi néptanácsok végrehajtó bizottságainak és a pártalapszervezeteknek pedig széleskörű politikai felvilágosító munkát kell végezniük a dolgozó parasztok sorában. Irányítani kell a kollektív gazdaságok, mezőgazdasági társulások vezetőit, hogy azok minél nagyobb mennyiségű silótakarmányt termeljenek és biztosítsanak az állatállomány részére. A pártalapszervezeteknek és a néptanácsok végrehajtó bizottságainak irányítani kell az egyéni gazdálkodó állattenyésztőket, hogy azok közösen készítsenek silókat. Bizonyítsák be előttük, hogy csakis a silózott takarmánnyal tudják helyettesíteni a nyári zöld takarmányt. A pártalapszervezeteknek és a néptanács végrehajtó bizottságainak az említett feladatokat most kell végezniük, mielőtt még be nem következnek az őszi nagyvolumenű munkák. Az állattenyésztők, ha késnek a takarmány silózásával, akadályozzák a törest, szántást és a vetést.

Az állatállomány silótakarmánnyal való ellátása hozzájárul az állati termékek és az állatállomány növeléséhez. Az állati termékek növelésével és az állatállomány fejlesztésével hozzájárulhatunk a városi és a falusi dolgozók állandóan növekvő igényeinek kielégítéséhez, élelmiszerrel történő ellátásához.

Befejezte ötéves tervét a sztálinvárosi Temelia cementgyár

A sztálinvárosi Temelia cementgyár munkásai, mérnökei és technikusai jelentős eseményt ünnepeltek az elmúlt napokban: üzemük eleget tett az ötéves tervből reátharuló feladatoknak.

Az ötéves terv éveiben a gyár cementtermelése 230 százalékkal növekedett az 1938 évihez viszonyítva. A munkatermelékenység — ha az 1950 évről hasonlítjuk össze — 41 százalékkal növekedett. Az ötéves terv folyamán az üzem kétszer kapta meg az építőanyagipari minisztérium és szakszervezet termelési Vörös Zászlaját és ugyancsak kétszer a minisztertanács díszéremét. 1955 első felében a Temelia cementgyár ismét kiérdemelte az iparág legjobb üzemé címet.

Ez év első hat hónapjában a gyár kollektívja 4500 tonna cementet adott a hazának tervén felül, 20 százalékkal növelte a munka termelékenységét és 23,55 százalékkal csökkentette az önköltséget. Az első fél évben az önköltségesítésként nyomán született szocialista felhalmozás összege 3.500.000 lejre emelkedett.

Az ötéves terv határidő előtti befejezéséhez jelentősen hozzájárultak a gyár olyan dolgozói, mint Hosszu Domokos molnár, Moldovan Aurel cementgépész, Ravas Samuilá bányász, Ferencz József elszárvató-kezelő, Lőrincz András csomót-körműves és mások.

Követendő példa

— A pálosi ifjak vállalkoztak: támogatják a zabrai állami gazdaságot a szőlő szüretelésében

A pálosi IMSz alapszervezet, a pártalapszervezet irányításával jelentős mértékben megjavította munkáját. Az IMSz tagok tevékenyebben vesznek részt a gazdasági és politikai életben.

Nemrég rendkívüli alapszervezeti közgyűlésen megvitatták a szőlő idejében és jó körülmények között történő leszüretelésének kérdését, a veszteségek elkerülését, valamint azt, hogy miként támogathatják az IMSz tagok ebben a munkában a zabrai állami gazdaságot.

Az IMSz bizottság javaslatára a közgyűlés elhatározta: egy harminc tagú ifjusági brigádot létesítenek, amely a zabrai állami gazdaság szőlőjében segít a szüretelésnél. A brigád vezetésével Sov Petru elvtárs bízták meg. A brigád tagjai tíz tagú csoportokra osztották fel, s minden csoport élére egy-egy felelőst állítottak. A csoportok felelősei kötelesek mozgósítani az ifjakat, a megfelelő munkanapokon, s jó munkára ösztönözni őket.

A közgyűlés elhatározta még, hogy versenyt indítanak a csoportok között, biztosítják a kulturális és politikai tevékenységet a szüret idejére, időközönként megvitadják a munka eredményeit, s a jó munkamódszereket széles körben elterjesztik.

A közgyűlés végén Turzan Iosif, az IMSz alapszervezet titkára javasolta az alapszervezetnek: hívják versenyre az összes IMSz alapszervezeteket, amelyek közelében az állami gazdaságoknak szőlőföldjük van, hogy az ifjak támogatásuk ezeket az állami gazdaságokat a szőlő szüretelésében. A közgyűlés elfogadta ezt a javaslatot.

A SZERKESZTŐSÉG MEGJEGYZÉSE: Az IMSz tartományi bizottságának büroja értékelte a pálosi IMSz alapszervezet kezdeményezését és úgy tekinti azt, mint követésre méltó hazafias kezdeményezést. Eppen ezért javasolja az összes olyan IMSz alapszervezeteknek, amelyek állami gazdaságok közelében vannak, vitassák meg a pálosi IMSz tagok kezdeményezését és csatlakozzanak a versenyhez.

Teljesítették ötéves tervüket

A „Varga Katalin” termelőszövetkezet dolgozói fáradhatatlanul dolgoztak azért, hogy az ötéves tervből reájuk háruló feladatokat sikeresen válthassák valóra. Igyekeztek nem volt hiábaváló, mert közel négy hónappal a határidő előtt — szeptember 5-én — sikerült értéket teljesíteni ötéves tervüket.

A termelőszövetkezet dolgozóinak sikerült növelni az is, hogy évről-évre jobb minőségű termékeket készítsenek és szüntelenül gazdagítsák a választékot. Nemrég például kétféle szőnyeg, piaci táskák és bébiholmik gyártását kezdték meg. Szics Vera, levelező

Gépjavítás

A mezőgazdasági dolgozók nagy lendülettel készülnek az őszi mezőgazdasági munkákra, a szántásra és a vetésre. A képen Todorov Liubomir, a nagyszemélyes kollektív gazdaság tagja eredményesen végzi a mezőgazdasági gépek, szerszámok javítását.

A MUNKA MEGGYORSÍTÁSA ÉRT

Ez év május 15-én az aradi „G. Dimitrov” vagongyár MTTE-köre felhívást intézett városunk valamennyi vállalatához az üjtőmozgalom fellendítése érdekében. Az aradi üzemek és gyárak dolgozói lelkesedéssel fogadták a „G. Dimitrov”-gyár kezdeményezését és azzal az elhatározással kezdtek vállalkozni valóra váltásá-

hoz, hogy a verseny első határidejére, augusztus 23-ára több jelentős újítással könnyítik meg a munkát. Különösen sokat tettek az újítások számának állandó növe-

Az üjtőmozgalom híreiből

EGYÜTT DOLGOZZAK KI ELKEPZELESEIKET

Városunkban az üjtőversenyi kezdeményező „G. Dimitrov” gyár vagonosztályának két alapos szakismerettel rendelkező mestere: Molnár Bálint és Faur Zoltán ebben az évben már nem egy újítási javaslatot dolgozott ki. Erősek hozzájárulást jelentett ez a vagonosztály termelési eredményeinek növeléséhez.

Legutóbbi újításuk a vagon-

BERZOVÁN

Még csöndes az erdő, de szorgos kezek már előkészítik a barakat. Az otthon meghittségére emlékeztető kényelemmel, renddel, tisztasággal, tiszta ágyneművel, meleg pokrócokkal várják az erdőmunkásokat.

A hatalmas erdőben rövidesen megkezdik a munkát. Nemskára jeleszik csatározásait, fűrészek si-kongásától, az erdőmunkások szavától, s az iparvasút mozdonyának fűtőtől lesz hangos a berzovai erdő.

Az IFET berzovai részlegének karbantartási műhelyében is készülnek a fakitermelési munkára. Kijavították a mozdonyokat, vagonokat, ellenőrizték a Prisca hegyre, az erdőbe vezető pályát. Beszerelték a szükséges szerszámokat. Gondoskodtak arról is, hogy a rak-dában kellő mennyiségű élelmiszer, textilruha, lábbeli és más cikk álljon a munkások rendelkezésére.

A gondos előkészület teszi lehetővé, hogy jó körülmények között folyják a munka, hogy minél több tűzifa és szerszámja kerüljön forgalomba. Ez a körültekintő munka jellemző az IFET berzovai munkaközösségének tevékenységét, hiszen a múlt évben is alaposan előkészítették mindent, arra törekedtek, hogy jó munkát végezzenek.

Eppen a komoly munka, a felelősségérzet erősítése, az új munkamódszerek bevezetése tette lehetővé, hogy április 20-án már befejezték ötéves tervüket. Azóta tehát már 1956-ra dolgoznak.

De nézzük, mi van a terv előtti befejezése mögött? Hogyan érték el az eredményt? Igen egyszerű a válasz.

Az erdőben komplexbrigádok dolgoztak és dolgoznak. Nagyszerű eredményeket értek el, a komplexbrigádok tagjai, messze túlhaladták terelőirányzatukat. A vezető-ség nagyobb gondot fordított a vagonpark növelésére. A mozd-

nyok, vagonok állandóan járkában voltak. Így a szállítást ki-küszöbölték a holtidőt. S hogy meggyorsítsák a szállítást: itt sem késlekedtek új módszer bevezetésével. Azokon a helyeken, ahol a terepviszonyok nem engedték meg iparvasuti vágány lejelölését, a síneken, szánkókkal csuszdták le a rönköket.

A karbantartási műhely dolgozói a hozzájuk beérkezett javításokat azonnal elvégzik, azt akarják, hogy egyetlen pillanatot se legyen a napi termelés ütemében.

A munkások bukkannak fel, akik szívügynek tekintik a jó munkát.

Itt van például Aradi Lázár. Ezek óta élenjáró. Oklevéllel tüntetett erdőmunkás. A komplexbrigád felelőse. Az első között volt, aki megértette, hogy az új módszerek bevezetésével többet és jobbat lehet elérni. Brigádjának tagjai átlag negyven százalékkal haladják túl normájukat.

Galea Todor mozdonyvezető szintén élenjáró. Amellett, hogy mozdonya ügyszólóan állandóan üzemképes, mert az előforduló hibákat azonnal kijavítja, mintegy hét száz zalké üzemanyagot takarított meg.

Az IFET berzovai egysége a múlt hónapban 112 százalékkal teljesítette tűzifa elszállítását tervét. Ez azt jelenti, hogy sok vagon tűzival több került ki Berzováról.

Itt van arra törekednek, hogy minél többet termeljenek. De nemcsak tűzifa, hanem talpa, donga, bányafa és más ipari feldolgozandó szükséges fa kerül ki innét. Azelőtt kézzel faragták a talpát, ma ezt a műveletet gátlerek végzik. Ez száz százalékos termelési emelkedést jelent.

Ime néhány tény, néhány adat, amelyek azt bizonyítják, hogy az IFET berzovai részlegének dolgozói megértik: jó munkájukkal hozzájárulnak a tűzifa és a szerszámtermelés emeléséhez. (S. J.)

Ujtóbrigád

A CFR fűtőház falujátságának egyik cikke beszámol a termelésben alkalmazott legutóbbi újításokról. A cikk leszögezi azt is, hogy a CFR fűtőházban egyre fejlődik az üjtőmozgalom, gyarapszik az üjtők száma.

E CFR-egységben valóban jelentékeny mértékben fejlődik az üjtőmozgalom, amelyben nemcsak a munkások, hanem a technikusok, a mérnökök és az üzemvezetőség tagjai közül is többen részt vesznek. Így az 1. számú üjtőbrigád tagjai: Dobrescu Alexandru mérnök, Dan Emanuil mester és Hralescu Ilie fűtőházfőnök.

Augusztus 23 után hat javaslat

érkezett az újítási irodához, amelyek közül ötöt el is fogadtak. A legértékesebb újítások egyikét az 1. számú üjtőbrigád terjesztette elő. A brigád tagjai különleges készüléket szerkesztettek a mozdonyok fűstkamarájában lerakódó pernye takarítására. Eddig kézzel végezték ezt a műveletet, amely a dolgozók egészségére meglehetősen káros hatással volt. Jelenleg azonban, a készülék segítségével, sürített levegővel takarítják a fűstkamaraikat. Másirányú jelentősége ennek az újításnak az, hogy takarítás után könnyebben összegyűjthető a pernye, amely más fűtőanyagokkal keverve, jól felhasználható tüzeléstelethez.

Biztosítják a fokozódó termelés feltételeit

A „Refacerea” konzervgyár termelési-egységének évről-évre fokozódó üteme a gépek és egyéb berendezések tökéletesítését követeli meg. Ezért már a kampany kezdete előtt nagy átalakítások történtek a gyárban, amelyek most is tovább folytatódnak. Jelenleg egy új kazánház építésen dolgoznak, mivel a meglévő már nem képes biztosítani megfelelő hőmennyiséget. Most folyik a lerakódó vasut-vonalnak építése is. A szinpáracat 33

metérrel hosszabbították meg, úgy, hogy a nyersanyag kirakása közvetlenül a gyár területén történik majd. A nyersanyagot eddig kocsival szállították be az állomás lerakódójából a gyárba.

Naponta átlag 10 vagon nyersanyag érkezik a „Refacerea” konzervgyárba; szilva, őszibarack, paprika, paradicsom és más nyersanyag, ami a nyolcféle választék termeléséhez kell. A sürített paradicsom, zöldségkonzerv és gyümölcskompozí-

kon kívül a vásárlók kérésére bevezették a szilva és őszibarack dúsakészítését is. Noha nagy nehézséggel küzdenek a gyár dolgozói, — mivel a gyümölcs- és fűszérlélek viztartalmát igen nagy, — mégis 7-9 ponttal haladták túl a termelési minőség mutatószámát. Ez pedig annak tulajdonítható, hogy a gyár dolgozói megértették: a mennyiségi termelés a minőséggel párhuzamosan kell haladjon.

váz hosszartójának a keresztgerendákkal való összekötéséhez használt csomólemezek szerelésének megváltoztatásához vezették. Mióta ezt az újítást alkalmazták, azóta a szerelésben végzők el ezt a munkafolyamatot és szükségletlenül vált az egyengető és megmunkáló művelet. Ehhez a munkához egy külön szerkezet nyújt egyszerű lehetőséget. Ez egy munkapad, amelyre egy mozdulattal elhelyezhetik a megmunkálásra szánt munkadarabot s így minden igazgatás, állítás fölöslegessé válik.

Molnár Bálint és Faur Zoltán, a „G. Dimitrov”-gyár vagonosztályának mesterei egy alváz szerelését követik figyelemmel.

Petőfi Sándor emlékest Aradon

Az irodalmi kör célja a helyi írók csoportosítása, iráslehetőségük fejlesztése, írásra való bátorítása és nem utolsósorban nagy költőnk és írónk alkotásainak ismertetése, népszerűsítése a dolgozók előtt.

Az aradi „Petőfi Sándor” irodalmi kör ebben az évben két népszerű irodalmi rendezvényt tartott. Az első — még az év elején — helyi írók mutatták be verseiket, novelláikat, regény-tervezetüket. Legutóbb az irodalmi kör keretében névadója iránti régi tiszteletét, Petőfi-emlékest rendezett.

Városunk irodalomkedvelő dolgozói szép számban gyűltek össze a „Május 9” klub nagytermében, hogy élvezhessék Petőfi gyönyörű verseit. Találkozó jegyezte meg bevezető beszédében Csermák Pál, az irodalmi kör elnöke, hogy „Petőfi Sándor szabadságért szülőföldjének gondolatának élte melege ott él mindannyiunk szívében, akik ma pártunk vezetésével a szocialista építés békés harcából vesszük ki részüket”. Ez a láng, amint Kiss Jenő megírta:

Szebben sugárzik, ég, mint valaha
S a dal, a verse, mindnyájunk
[dal:]

Átfogó képet nyújtott Petőfi életéről, forradalmi tevékenységéről a vi-

lágirodalmat bevilágító hatalmas irodalmi alkotásairól Kovács Géza, a 3. számú fiú középiskola tanárának értékes és színvonalas előadása.

Az est kiemelkedő száma volt Zala Béla szavalóművész előadása, aki drámai erővel, művészi készséggel szavalta „Egy gondolat bánt engemet”, „Szeptember végén”, „A Tiszán”, „A négykrónás székér” és a „Csalogányok és pacsirták” című Petőfi verseket. Dragoi Elena és Lepa Sorin, az aradi Állami Színház művészei két román nyelven szavalt Petőfi verseket emeltek az est színvonalát.

A részvevők nagy tetszéssel fogadták Czilling Margit szerelését, aki kellemesen csengő hangon Petőfi megzenésített verseit adta elő. Hamburger Ottóné a „Szeptember végén” és a „Rózsabokor” a domboldalon” című Petőfi versek megzenésített változatát énekelte mély érzéssel.

Spitzer Olga, a „Király esküje” és a „Füstbentem terv” című verset szavalt nagy siker mellett. A közönség tetszéssel fogadta a „Szülőföldem” című verset Toldi Mihály előadásában, amelyet Czilling Margit a „Szerebogar, sárga cserebogár” című dalt egészített ki.

Szeresély Béla aradi költő saját szerzeményű Petőfi szonettjét adta elő.

A Petőfi est kisebb hiányosságoktól eltekintve elért célját. A Petőfi kör eddigi megnyilvánulásai azonban csak kezdetet jelenthetnek. Tevékenységére nem állhat meg ezen a színvonalon, mert Arad irodalomkedvelő dolgozói igényesek és sokat várnak a kör munkájától. Városunk írói és költői, előadóművészei eleget tehetnek a velük szemben támasztott követelményeknek. A Petőfi Sándor irodalmi kör vezetősége tevékenységére vonja be üzemeink tehetséges és irni vágyó dolgozóit. Bátorítsa őket írásra és több alkalmat biztosítson alkotásaik bemutatására.

Aki körültekintett a Petőfi emlékest részvevői között, kevés ifjú irodalom kedvelőt fedezhetett fel. Meglepő a magyarnyelvű iskolások felsőbb osztályú tanulói és tanárai, akik az irodalmi kör tevékenységével szemben tanúsított érdeklődés magatartása. Pedig az irodalmi rendezvények igen jó alkalmat adnak az ifjak szavalókészségének fejlesztésére és az irodalommal szembeni érdeklődés felkeltésére.

Városunk irodalomkedvelő közönsége elvárja, hogy a Petőfi Sándor irodalmi kör rövid időn belül gazdag műsorú, jól szervezett irodalmi esttel gazdagítsa dolgozóink irodalmi ismeretét.

Kocsik Ágnes

Közlemények

A Kémi NK iparművészeti leállítás, valamint az aradtörténelmi és művészeti osztályai megtekinthető a Kulturpalotában vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 17—20 óráig.

Vasesszertárgyalásokat és közműveseket alkalmaz a „I. Ranghej” gyár, Arad, I. Georgescu utca 1.

A „Refacerea” konzervgyár (Uj-arad) nem szakkepesített munkásokat és munkásokat alkalmaz.

Megjelent

Az aradi Filharmónia a népművelődés szolgálatában

Az aradi Filharmónia széleskörű műsort dolgozott ki és szeptember 22-én országos körútra indul költöztetett kollektívával. Körútja során érinti országunk fővárosát és számos nagyvárost. A turné fő célja, hogy az aradi Filharmóniát megismertessék népköztársaságunk zenekedvelő dolgozóival a ugyanakkor népszerűsítsék a helyi zenészek műveit is.

A körúton két aradi karmester ismert műveit mutatják be: Boboc Nicolae „Súta în țara Halmagiului” című művét és Brnzeu Nicolae C-dur szimfóniáját, amelyeket már nagy sikerrel játszottak az aradi közönségnek.

Műsoron szerepel még R. Glier „Népek barátsága” című nyitánya, Gh. Enescu II. rapszódiaja, Dvorak „Uj világ” szimfóniája. Népköztársaságunk kiváló művészei, Valentin Gheorghiu — Beethoven I. C-dur zongoraversenyével — Stefan Gheorghiu pedig — Beethoven D-dur he-

gedversenyével — lépnek fel a turné alkalmával.

A Filharmónia népi zenekarának, amely egyhónapos körútja során tartományunk falvait látogatja, Florea Ioan folklorista vezetésével sikerült olyan műsort összeállítani, amelynek csúcspontja 50 északkeleti az aradtörténelmi jellegű zenei motívumok alkotta.

A Filharmónia kórusa D. Sostakovics „Erdők éneke” című művét készíti elő. További célja a Filharmónia vezetőségének a román zenészek műveinek ismertetése és népszerűsítése, ami ezideig el volt hangozva.

A Filharmóniának ezen hasznos célkitűzése csak akkor vezethet eredményre, ha a dolgozó tömegek támogatják a lelkes munkatársaságot és rendszeresen résztvesznek az előadásokban.

Schlosser Katalin, levelező.

Irodalmi műsor a TEBA gyárban

Az aradi „Petőfi Sándor” irodalmi kör vezetősége sorozatos irodalmi előadásokat és irodalmi vitákat szervez városunk üzemeiben. A látogatások célja: szorosabbra fűzni a kapcsolatot az írással foglalkozó és az ipari dolgozók között, felkelteni dolgozóink irodalom iránti érdeklődését.

A kör tagjai színvonalas írásokat olvassák fel és meghallgatják a dolgozóknak a műveikről alkotott véleményét.

Az irodalmi kör tagjai ma a TEBA gyár dolgozóit látogatják meg. Délután 4 órakor a gyár kulturterében színvonalas, változatos műsorszámokkal szórakoztatják a dolgozókat.

A szocialista felhalmozás növeléséért folyó harc tanulságai a „December 30” gyárban

Nem régen indult meg a mozgalom az iparvállalatokban a tervben felüli szocialista felhalmozás növeléséért. Nagyjelentőségű kezdeményezés volt ez. Tudvalevő, hogy a szocialista felhalmozás az ország gazdasági, kulturális és társadalmi fejlődésének fontos tényezője. Amilyen mértékben növekszik a felhalmozás, olyan mértékben válik erőteljesebbé népgazdaságunk, olyan mértékben emelkedik egyre magasabb színvonalra az állampolgár jövedelme. Szemelgetve tehát ezt a tényt, hazánk dolgozói szerte az országban fokozottabban harcolt indítottak a belső erőforrások feltárásáért, a termelési csúszkák növeléséért, az önköltségek csökkentéséért, egyszerűen a vállalatok jövedelmezőségének növeléséért.

A mozgalom megindulását a „December 30” gyárban is élénk tevékenység követte, amely az első perctől kezdve állandóan fejlődik. Valamennyi üzemszféra jól megfontolt intézkedési tervet készítettek, amelyek valóra váltása az illető üzemszféra munkájának jelentős mértékű javulását vonja maga után. A szocialista felhalmozás növeléséért folyó harc mintha mindenkinél új erőt kölcsönözött volna, számos olyan kezdeményezés létrejött, amely az önmagukkal és rendkívül eredményekkel büszkélkedhet.

A legnagyobb figyelmet minden üzemszféra, elsősorban a termelési képesség maximális növelésére fordították. Számoltattak azzal, hogy minden megkariolt lejt, minden kiló többletanyag, népgazdaságunk megerősödését segíti elő.

A szövedében például egész sor olyan intézkedést vezettek be, amelyek a hulladékok megszüntetését irányozták elő. Ezek az intézkedések

azonban, sok esetben, nemcsak anyagtakarékosságot, de közvetlenül többletermelést is jelentenek. Az a módszer például, amelyet a felvetőgépeknél alkalmaznak majd, teljesen kiküszöböli a hulladékokat, s ugyanakkor részlegesen mentesíti azokat a gépeket, amelyek a felvetőgépeket látják el anyaggal. A felvetőgépeken feldolgozott keresztorsók mindössze egy nagy mennyiségű fonal maradt, amely gyakran tulhajtotta a tíz dekát is. Most bevezették azt a módszert, hogy két-két orsót alkalmazzanak egymással, amelyek elősegítik egymás legombolyítását, mégpedig azáltal, hogy a második orsót kezdőszálal az első végéhez kötik. Ennek a módszernek kétszeres előnye van. Egyrészt az, hogy a felvető gépeknél csökken az állás ideje, minek eredményeként a gép termelőképessége hozzávetőlegesen 35—40 százalékkal növekszik. Másrészt pedig, a csészéknek 10 százalékkal kevesebb keresztorsót kell majd szállítaniuk, ami ott 10 százalékos megtakarítást jelent termelési költségben, valamint az itt alkalmazott dolgozók 10 százalékkal felszabadulását, másrészről foglalkoztatását. Ugyancsak kihat a módszer alkalmazása az írók osztályára is, ahol 20 százalékos hulladékcsökkentést idéz elő. E módszer mielőbbi gyakorlatbaültetése tehát jelentős hasznot hajt a gyárnak, mind a megtakarítások által, mind pedig azáltal, hogy hozzájárul az állampolgár munkáját megjavításához.

A szövedé vezetőse igen nagy figyelmet fordít a hulladékok csökkentésére, az egész üzemszféra.

Az intézkedési terv igen sok pontja foglalkozik ezzel. Megállapítható az a tény, hogy az évi hulladékmennyiség súlyos összegeket terhelte a gyártási költségeket. Az előkészít-

tásban és a szövedében a felhasznált orsókrol nem dolgozták le teljesen a fonalat, mindig maradt a csészéknek hasznos anyag. Emellett a papírból készült csészék is könnyen összenyomódtak, s így a fonal lezuhadt rólok. Ennek következtében a hulladék jelentékeny mennyiséget tett ki. Ezt is megkísérelték kiküszöbölni éspedig egyrészt azáltal, hogy javasolták a kemény csészé bevezetését, másrészt pedig azáltal, hogy egyes helyeken keletű konicitású csészéket alkalmazzanak. Ezeknek a csészéknek az alkalmazása azért vált szükségessé, mert egyesek ahelyett, hogy ledolgozták volna teljesen az orsót tartalmát, a maradékot egyszerűen lehúzták és a hulladék közé dobták. Az új csészék bevezetése után körülbelül 5 százalékkal csökkent a hulladék, mivel nem lehet lehúzni a fonalat, hanem le kell dolgozni. Így az anyag többletesebb felhasználásával csökkentették nemcsak az anyagfogyasztást, hanem a szállítást és a vetélcsezővő terhelését is.

A nyersanyag és a gépi berendezés észszerű kihasználása mellett rendkívül fontosnak képezt képez az idő maximális kihasználása. Magától értetődik, a sok holtidő csökkentése a munka jövedelmezőségét. A szövedében így nagy volt a holtidő a hengerek cserélésénél. Most azonban úgy szervezték meg a munkát, hogy minden anyagfajtához nagy számú tartalékhangot teremtek. Így minden esetben késedelem nélkül tudják cserélni a hengereket. A cserélési holtidő 40 százalékkal csökkent.

Általában a fonallal való munkát — a fonást és a szövést — rendkívül nagy mértékben befolyásolja a levegő nedvességtartalma. Az idei esős nyár ugyan kedvező volt a text-

Locomotiva Arad — Metalul Aranyosgyáres 2:1 (1:1)

Ugy kezdődött, hogy nagyon érdekes, változatos küzdelmet láthatunk majd a közel 5000 főnyi közönség a Locomotiva stadionban vasárnap délután. Már az első öt percben két gyors támadás után 1:1 volt az eredmény. Öt perc alatt két góllal a nézők fokozott figyelemmel tekintettek a továbbiak elé, de a folytatás elmaradt, sőt 25 percig a két gólon kívül alig történt fontosabb esemény. De tartásunk sorrendi! A csapatok így álltak fel:

LOCOMOTIVA ARAD: Demosoreanu — Izghireanu, Popescu, Tudoroi — Madarasan, Blaj — Tomescu, Buculeanu, Petz, Stan, Ciurdarescu.

METALUL ARANYOSGYÁRES: Carapet — Muresan, Mari, Ban — Szigeit, Ruzici — Copil II, Cornean, Takács, Copil I, Buruian.

A harmadik percben járunk, amikor kavarodás támad a Locomotiva kapuja előtt. Buruian kapja a labdát, miután senki sem zavarja, nyugodtan mekeli és 10 méterrel a jobbsarokba lö. (0:1). A góllal kissé „elaludt” az aradi védelem. Két perccel később gyors Locomotiva ellentámadás következik. Tomescu beadását Mari szögletre hárítja. A sarokrugás után a labda ide-oda pattog, végül Petz egészen közeli bekötörja a hálóba. (1:1). A kezdet jó volt, de a folytatás egyelőre elmaradt, a pályán lanya ják a játékok. A 22. percben végre említésre méltó esemény adódik: Cornean 20 méteres nagy lövést szízen vési Demosoreanu. Egy perccel később Mari „lyukak rug”, Petz elfut mellette, bár a középhátvéd üldözi, mégis sikerült Stanhoz játszania a labdát, akiknek lövése hálót is ér, de miután Petz közben a gólvonalra került és a játéktérrel szemben állt, a bíró les miatt nem adja meg a gólt.

A 32. percben Tomescu lerázza magáról a védőket, lö, de a kapus véd. Néhány perccel később szögletet ér el a Locomotiva, a beadás után Buculeanu sarokra tartó fejesét Carapet a levegőben uszva kioldozta. Még egy szöglet van a Metalul ellen, ezt a kapus lehúzza.

A második félidő Locomotiva támadásával indul. Az 5. percben Blaj hosszú, váratlan lövést Carapet a kapufára tojja, a visszapattanó labdára azonban nem rajtol Locomotiva csatár. Ezután az aradi csapat kisebb támadásokat indít. A győzelmet a Locomotiva feltétlenül megérdemelte, mert sokkal jobban harcolt, mint ellenfele. Az első félidőben az aradiak némi féltényt is kiharcoltak és több helyzetet teremtettek, mint ellenfelek. A csapat legjobb része a közvetlen védelem volt. Demosoreanu biztosított kapus. Izghireanu keményen harcolt, Popescu jól játszott, de úgy tűnt, mintha erőnléte nem lenne kielégítő. Tudoroi volt a háttérhármas legjobb tagja. A két fedezet kielégített. A csatársorban azonban csak Petz és helyenként Tomescu játéka érdemel dicséretet, az összekötők egészen rosszul játszottak, sőt helyenként a labdakezelés terén elemi hibákat is elkövettek.

A Metalul együttesében a kapus néhányszor bravurosan védett, de a második góllal gyámoltalanul futott ki. A hátvédék közül Bán emelkedett ki. Mari már nem a régi. A fedezet sorban Ruzici játszott jól. A csatársor szépen adogat, egészen a tizenhatosig, ott azonban csúszott mond a tudományuk. Buruian és Cornean tünnek ki egyénileg. Obreia bukaresti játéklevezető jól bíráskodott.

Asztali tenisz

Vasárnap délelőtt a Flamura Rosie UTA helyiségében bonyolították le a szatmári Progresul és az aradi Voinea közötti asztali tenisz csapatmérkőzést. A mérkőzést a jobb küzdőképességű és rutinosabb szatmári versenyzők nyerték 5:3 arányban. Eredmények: (előlállok a Progresul játékosai).

Jenei—dr. Papp 1:3 (21:23, 21:12, 10:21, 16:21). Dr. Papp biztosan győzött a legfiatalabb szatmári játékos ellen.

Bodi—Kovács 3:2 (3:21, 16:21, 21:17, 21:13, 21:16). Kovács az ötödik játszmában 10:4-re vezetett, de

beszorul. A 20. percben nem is tud fel-szabadulni. Ebben az időszakban az aradiak, különösen az összekötők nagyvonalúan adogatják a labdát, legtöbbször ellenfeleikhez. A 13. percben szögletet ér el a Metalul, ezt Demosoreanu remekül lehúzza. Ezután ismét két eredménytelen Metalul szöglet következik. Majd az aradi csapat átvesszi a játék irányítását. A 28. percben sarokrugás után kavarodás a Metalul kapuja előtt. Carapet kifut, de a labdát nem tudja megszerezni. Háromszor is küldi a Locomotiva csatárak az üresen hagyott kapu felé a labdát, de a Metalul védők, akik a gólvonalra tömörültek, megmennek kapujukat a góltól. De nem sokáig, mert négy perccel később Petz patlógó labdáját Tomescu a kifutó Carapet és a meglepett Mari fölött a hálóba továbbítja. (2:1). A 42. percben újabb nagy helyzet nyílik a Metalul kapu előtt: Ciurdarescu pontos beadását Petz kapja, de a középcsatár öt méterrel tiszta helyzetben gyengén a kapus kezébe gurítja.

A mérkőzés nem hozott magas színvonalú játékok. A győzelmet a Locomotiva feltétlenül megérdemelte, mert sokkal jobban harcolt, mint ellenfele. Az első félidőben az aradiak némi féltényt is kiharcoltak és több helyzetet teremtettek, mint ellenfelek. A csapat legjobb része a közvetlen védelem volt. Demosoreanu biztosított kapus. Izghireanu keményen harcolt, Popescu jól játszott, de úgy tűnt, mintha erőnléte nem lenne kielégítő. Tudoroi volt a háttérhármas legjobb tagja. A két fedezet kielégített. A csatársorban azonban csak Petz és helyenként Tomescu játéka érdemel dicséretet, az összekötők egészen rosszul játszottak, sőt helyenként a labdakezelés terén elemi hibákat is elkövettek.

A Metalul együttesében a kapus néhányszor bravurosan védett, de a második góllal gyámoltalanul futott ki. A hátvédék közül Bán emelkedett ki. Mari már nem a régi. A fedezet sorban Ruzici játszott jól. A csatársor szépen adogat, egészen a tizenhatosig, ott azonban csúszott mond a tudományuk. Buruian és Cornean tünnek ki egyénileg. Obreia bukaresti játéklevezető jól bíráskodott.

A mérkőzés nem hozott magas színvonalú játékok. A győzelmet a Locomotiva feltétlenül megérdemelte, mert sokkal jobban harcolt, mint ellenfele. Az első félidőben az aradiak némi féltényt is kiharcoltak és több helyzetet teremtettek, mint ellenfelek. A csapat legjobb része a közvetlen védelem volt. Demosoreanu biztosított kapus. Izghireanu keményen harcolt, Popescu jól játszott, de úgy tűnt, mintha erőnléte nem lenne kielégítő. Tudoroi volt a háttérhármas legjobb tagja. A két fedezet kielégített. A csatársorban azonban csak Petz és helyenként Tomescu játéka érdemel dicséretet, az összekötők egészen rosszul játszottak, sőt helyenként a labdakezelés terén elemi hibákat is elkövettek.

A Metalul együttesében a kapus néhányszor bravurosan védett, de a második góllal gyámoltalanul futott ki. A hátvédék közül Bán emelkedett ki. Mari már nem a régi. A fedezet sorban Ruzici játszott jól. A csatársor szépen adogat, egészen a tizenhatosig, ott azonban csúszott mond a tudományuk. Buruian és Cornean tünnek ki egyénileg. Obreia bukaresti játéklevezető jól bíráskodott.

Néhány sorban

Az országos sakkbajnokság középöntőjének ötödik fordulójában a következő eredmények születtek: Erdélyi—Pál 1:0, Rádulescu—Halic fél-fél, Kádár—Tucă 0:1, Szabó—Lumpan 1:0, Nacht—Günsberger fél-fél, Karácsonyi—Radu fél-fél, Suta—Kiss 1:0, Alexandrescu—Crețulescu fél-fél, Orghici—Grozescu 0:1.

A hatodik forduló eredményei a következők: Crețulescu—Orghici 1:0, Kiss—Alexandrescu 0:1, Radu—Suta 0:1, Günsberger—Karácsonyi 1:0, Lumpan—Nacht fél-fél, Tucă—Szabó 1:0, Halic—Kádár 1:0, Frățilă—Erdélyi 0:1.

Az eddig lejátszott mérkőzések alapján a sorrend a következő: Erdélyi 5 pont, Crețulescu 4 és fél p., Suta 4 és fél p., Günsberger 4 p., Tucă 4 p., Alexandrescu 4 p., Rádulescu 3 és fél p. és egy félpennaradt játszmá. Halic 3 és fél pont, Nacht 3 és fél p., Karácsonyi 2 és fél p., Kádár 2 és fél p., Kiss 2 és fél p., Frățilă 2 p., Grozescu 1 és fél p., Pál fél p., Lumpan fél, Orghici 0 pont.

Vajdahunyadon a Fl. Rosie UTA csapata az ottani Metalul elleni mérkőzésen 2:2 arányú eredményt ért el. A tartalékos aradi együttes Mercea és Jurca góljai révén volt eredményes, míg a vajdahunyadi csapat góljait Huzum (2) lőtte.

A tartományi bajnokság mérkőzése során vasárnap a Vörös Lobogó 2:1 arányban győzte le a diósgyőri Vasast, míg a Honvéd 5:3 arányban győzött a salgótarjáni Bányász ellen. Így a bajnokságban a Honvéd vezet 1 ponttal a Vörös Lobogó előtt.

Budapesten a magyar— lengyel atlétikai versenyen Iharos az 5000 méteren 13 perc 50.8 másodperces idővel új világrekordot állított fel. Ugyancsak ezen a versenyen Chromik lengyel versenyző a 3000 méteres akadályfutásban 8 perc 40.2 mp. idővel új világsúcsot futott. A második helyre Rozsnyói 8 perc 41.2 mp. idővel új magyar csúcsot ért el.

A magyar labdarugóbajnokság legutóbbi fordulóján a Vörös Lobogó 2:1 arányban győzte le a diósgyőri Vasast, míg a Honvéd 5:3 arányban győzött a salgótarjáni Bányász ellen. Így a bajnokságban a Honvéd vezet 1 ponttal a Vörös Lobogó előtt.

Időjárás

Az aradi meteorológiai központ jelenti:

Kedden, szeptember 13-án: szép idő, tulnyomó részben felhőtlen égbolt. A hőmérséklet enyhén emelkedik. Hőmérsékleti értékek: nappal plusz 26—30, éjjel plusz 14—17 fok között. Enyhe, időnként erősbödő szél.

A következő két napon: szép időjárás, a hőmérséklet nem változik.

tilgyáriakra nézve, azonban akadtak forró száraz napok is, amelyek bizony gyengén ment a munka. A részlegen léteznek légnedvesítő berendezések, ezek azonban a gyár növekvő kapacitásánál fogva hovatovább elégtelenné bizonyulnak. A légnedvesítők fontosságát az bizonyítja legjobban, hogy amióta a II. szövedében megnagyobbították a légnedvesítő berendezést, ennek az üzemszféra a termelés 10 százalékkal emelkedett.

A szövedé vezetőseinek még a legnagyobb dologra is kiterjed a figyelmük, amikor az önköltségek csökkentéséről van szó, még a kérdésnek nincs is szoros, közvetlen kapcsolata a termelőmunkával. Így például már régebben javaslatot nyújtottak be az igazgatósághoz egy deszkaszín építésére az üzem melletti udvarrészben. A szövedéből ugyanis naponta igen sok üres láda kerül ki, amelyeket aztán a gyár legutóbbi részére szállítanak javítás céljából, majd újra visszahozzák a szövedével szomszédos fondóház. Ez a munka körülbelül 15 embert foglalkoztat, akik a felszer felépítésével felszabadulnak termelőmunkára. Megjegyezzendő, hogy bár az igazgatóság elfogadta a javaslatot, a kivitelezésnél némi halogatás tapasztalható.

A fondóház csakugy, mint a szövedében szintén aprólétszággal készítették el a szocialista felhalmozás növelését célzó intézkedési tervet. Jó gazdaszonyhoz hasonlóan, szinte minden egyes lejt beosztanak. Sőt, már azt is kiszámították, hogy amennyiben 1.5 százalékkal túltejesítik a tervet, milyen arányú megtakarítást érnek el. A béralapnál havonta 27.000 lejt, az általános költségvetés 69.000 lejt s azután természetesen ehhez mérten gazdálkodnak a munka szervezése közben. Pontosnak kiszámították azt is, ha a fleyer-gépnek fokozzák a minőség ellenőrzését, azzal nemcsak a gyártási fonók minőségét munkáikat befolyásolják kedvezően, de 12.000 lejnnyi megtakarítást érnek el. További 20.000 lejt ir-

ható a takarékosági számlára a fém-ladák bevezetésével, — amelyek nem rongálódnak olyan könnyen — majd ismét 6000 lejnnyi deszget takarítanak meg orószínórokon. A seprédek csökkentésével szintén 5000 lejnnyi megtakarítást érnek el, míg a trikvigony új módszer szerinti előállításánál 70.000 lejnnyi anyagot takarítanak meg. S így sorakoznak egymás mellé hosszabb-rövidebb számoszlopok, így alakul ki az üzemszféra dolgozóinak teltebb foglaltságáhozjárulása a tervben felüli szocialista felhalmozás létrehozásához.

Mindez természetesen azt bizonyítja, hogy mint a legtöbb üzemben, itt is szinte kiapadhatatlan belső erőforrások léteznek, amelyek megfelelő szervezési intézkedések nyomán felszínre kerülhetnek a növelik a munka termelékenységét, csökkentik az önköltséget, vagyis más szóval jövedelmezőbbé teszik az üzemszféra költségvetését. Így például a bálatorbén csupán az anyagnyilvántartás helyes megszervezésével 15.000 lejnnyi anyagot takarítottak meg a fél év folyamán. S ehogyan a szövedében rájöttek arra, hogy az orsón lévő fonalat teljesen fel lehet használni, úgy itt arra gondoltak, hogy jobban kihasználják a kártyógép táphengereit. Megfelelő módszert vezettek be, amely a keletkező hulladékok felé- re csökkentti, s ugyanakkor kihatással van az anyag minőségére is.

Még sokáig lehetne folytatni a tervet és a megvalósításra váró intézkedéseket s ugyancsak sokáig lehetne sorakoztatni egymás alá a számoszlopokat, amelyek arról beszélnek, hogy a fondó dolgozóinak munkája egyre jövedelmezőbbé válik.

A befejező osztály dolgozóinak ugyancsak törekedniük kell, hogy el ne maradjanak az előbb említett két üzemszféra mellett. A befejező osztály, bár gyártási sorrendben utolsó, fontosságában mégsem lehet elmarasztalni a másik két termelő részleg mögött. Itt, ahol rövid időközönként szűz- és százezerterményi anyag kerül megmunkálásra, rendkívül sokat számít minden olyan erőfeszítés, a-

mely az önköltség vagy különösképpen a selejt és a hulladék csökkentésére irányul, mert az idekerülő anyagokban már benne fekszik a fondó és a szövedé dolgozóinak munkája. Különösképpen pedig azért, mert a befejező osztály az, ahol a legkönnyebb selejtet gyártani, s ahol a hulladékok a legnehezebb elkerülni. A részleg dolgozói azonban tanulétt adták annak, hogy még a legnehezebb feladatokat is meg lehet valósítani. Az első fél év végén az állagos selejtarány még 5,24 százalék volt. A befejező osztály dolgozói elhatározták, hogy a legközelebbi fél évben ezt az arányt 4 százalékkal csökkentik. A fél év végéig ugyan még sok idő van hátra, de a dolgozók elhatározása már is tetté vált. A jelenlegi selejtarány 3,93 százalék, amely azonban még mindig nem jelenti a részlegbeliek szemében a végső célt.

Főleg azért nem, mert nagyon jól tudják, hogy minden fél százaléknál mennyiség súlyos összegeket jelent, mint ahogy súlyos összegek rejtőznek az üzemszféra intézkedési tervzetének minden egyes pontja mögött is. S az üzem dolgozói nagyon jól tudják, hogy minden intézkedés, amely a munkamennyiség megjavítását célozza, kisebb, vagy nagyobb összegeket szabadít fel, amelyeket az ország megerősítésére s az egész dolgozó nép jólétének emelésére fordítanak. Ezért az elmúlt hónapokban igyekeztek megvalósítani minden célkitűzést, ami a termelést és az üzemszféra jövedelmét javítja. Így az augusztus 23-ra kitűzött 1.147.000 lejt helyett 2.762.000 lejt értékű tervben felüli szocialista felhalmozást valósítottak meg. Ez az összeg az egész üzem dolgozóit eddigi erőfeszítéseinek és képességeinek tükrököpe. Ebből látták azt, hogy mennyit képesek megvalósítani, s ez volt az, ami arra ösztönzi őket, hogy az elkövetkező időben még nagyobb odaadással dolgozzanak, egyre több tervben felüli szocialista felhalmozást adjanak a hazának.

Toldi Mihály

A Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttségeinek moszkvai tárgyalásai

Konrad Adenauer nyilatkozata a szeptember 9-i ülésen

A Szovjetunió és a Német SzK kormányküldöttségeinek moszkvai tárgyalásai, szeptember 9-én N. A. Bulganyin megnyitotta beszéde után Adenauer kancellár a következő nyilatkozatot tette:

Miniszterelnök ur!

Mint vendég, mindenekelőtt eleget teszek annak a kellemes kötelességnek, hogy a magam és a kíséretben lévő személyek nevében kifejezzem őszinte köszönetemet a megfigyelés és a vendégszerető fogadtatásért.

A szövetségi kormány és magam is tudatában vagyunk a látogatás jelentőségének. Ez az első hivatalos találkozás a Szovjetunióval és a német nép képviselői között, az első érintkezés a két fél hivatalos kapcsolatainak több évi hiánya és számos olyan esemény után, amely az elszigetelődés és az elidegenedés érzését váltotta ki és tartotta fenn. Ezért számot vetek az azal, hogy a tárgyalások megkezdése mennyire nehéz mindannyiunk számára. Amde ezek a tárgyalások szükségessé válnak. Szomszédok vagyunk, ha nem is szigorúan földrajzi értelemben. Több olyan dolog van, amiért a felek között az Önök kormányára és az én kormányomra hárul; sok olyan dolog van, amely életbevágó fontosságot nemcsak saját népeink sorsa szempontjából, hanem — túlzás nélkül állíthatom — általában az egész világ helyzete szempontjából is. Ilyen körülmények között csak egyetlen álláspont van, amelyből kiindulva meg lehet kezdeni és lefolytatni ezeket a tárgyalásokat. Az a teljes őszinteség álláspontja. Kérem Ön, miniszterelnök ur, az Önöket, uraim, higgyék el, az az a becsülettel szándékkal jöttem ide, hogy őszintén tárgyaljak. Így tehát, bár ez csupán a kezdet lehet — reméljük, hogy egy gyümölcsöző és állandó eszmecserére kezdete —, engedjék meg, hogy már eleve igyekezzünk ráterelni a kérdést a lényegre. Véleményem szerint legelőször feladatom, hogy kifejtsem Önök előtt azt az alapvető álláspontot, amely meghatározza a német népek és kormányának politikai irányvonalát, valamint azokat a hajtóerőket, okokat és végső célkitűzéseket, amelyek vezérlik bennünket.

A legnagyobb kincs, amelyet minden németnek meg kell védenie — a béke. Jól tudjuk, mennyit szenvedett a legutóbbi háborúban. Különösen a szovjet és a német nép és ez azt jelenti, hogy megértésre találunk, amikor azt mondjuk: valamennyiünk tudása milyen bevétecsdök a modern háborúk pusztításainak rémségei, az emberek millióinak halála, épületek és gyárak megsemmisülése, városok és falvak rombadőlése. Ezen kívül Németországban tudjuk azt is, hogy a legutóbbi háború óta a természettudomány és a technika eredményei az atomfegyver terén és a vele összefüggő területeken olyan pusztító eszközöket adtak az ember kezébe, amelyekre csak borzongva gondolhatunk. És végül Németországban mindenki tudja, hogy országunk, földrajzi helyzeténél fogva fegyveres viszály esetén különleges veszélynek volna kitéve. Ezért nem akad egész Németországban olyan ember — nemcsak a felelős politika személyiségek között, hanem az egész lakosság sorában sem —, aki csak részben is elfogadná azt a tételt, hogy a háború megoldható akár-mily módon a megoldásra váró nagy politikai kérdések közül. A németek szívében is erősen és mélyen él az a hő kívánság, amely ma áthatja az emberiséget, hogy a háborút, szörnyűsége miatt, magában véve el kell vetni.

Uj módokat kell találni a vitás kérdések és viszályok megoldására, olyanokat, amelyek a nemzetközi szolidaritás érzésén és az együttműködésen alapuljanak. Ez a legnemesebb feladat, amelyet napjaink államférfiainak meg kell oldaniuk. Mindezek a mi számunkra nem csupán álmok, vagy elméletek. Valahányszor kormányomnak lehetősége nyílt arra, hogy politikájában így tegyen, ezt meg is tette. Emlékeztetni kívánok arra, hogy a Szövetségi Köztársaság külön nyilatkozatban kötelező módon lemondott arról, hogy erőszakhoz folyamodjék. Ezenkívül emlékeztethetek arra is, hogy a Szövetségi Köztársaság a létrejött védelmi szerződéseken saját jószándékát lemondott az atomfegyver, a biológiai és a vegyi fegyverek gyártásáról.

Ahhoz azonban, hogy a béke megmaradjon minden gyümölcsöt, a békét nem szabad veszélyeztetni, hanem biztosítani kell. A jelenlegi nemzetközi helyzetnek az a tragikus eleme, hogy új államok egy olyan világméretű részre, amelyre rányomta pecsétjét a Kéket és Nyugat közötti kapcsolatok nagy problémája. Ha ebben a helyzetben csatlakoztunk az államoknak egy nagyobb szervezetéhez, különösen a Nyugateurópai Szövetség megalakításához és az északatlanti blokkba való beépítésük révén, ebben döntő tényezőként kizárólag a béke megszilárdítására irányuló hajlunk vezérlel. Soha

és senkinek a számára sem volt bármilyen szerepe annak a gondolatnak, hogy ezt a nyugati szervezetet eszközül lehetne felhasználni a támadásra. E két szerződés, felépítésénél fogva, nem szolgálhat támadási eszközzé.

Ezenkívül a Nyugateurópai Szövetség megalakítására vonatkozó szerződés olyannyira hatékony záradékokat tartalmaz minden agresszív törekvés ellen, hogy valójában teljes mértékig kizárja az effajta törekvéseket. Véleményem szerint a záradékok annyira fontosak, hogy mint már néhány évvel ezelőtt is kifejtettem, megvannak benne egy biztonsági rendszernek az elemei, amelyek esetleg szélesebb körben is alkalmazhatók és így nagymértékben előmozdítanák egy szélesebb körű biztonsági rendszer létrehozását. Az erőszakról való lemondásra gondolok e tekintetben, amit már említettem, továbbá a támadókész szövetségi jogaitól való megfosztására, a megtámadott ország megsegítésére vonatkozó kötelezettségre, valamint a fegyverzet korlátozására és ellenőrzésére, aminek megvalósítására kötelezettséget vállaltunk az említett szerződés alapján. Tekintet nélkül arra, hogy mikor jönnek létre azok a feltételek, amelyek lehetővé tehetik egy olyan biztonsági rendszer megteremtését, amellyel átláthatóan a Kéket és Nyugat közötti társadalmi és gazdasági kapcsolatok, a Szövetségi Köztársaság nem fogja megtagadni részvételét ebben a rendszerben.

Junius 7-i jegyzékünkben, amellyel meghívtuk bennünket, Ön, miniszterelnök ur, alapvető eszméinket hangsúlyozta: „A Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság viszonyának rendezését”. Azt hiszem, hogy Ön ezzel összefoglalta azt, amit a Szovjetunió népeivel való kapcsolataink rendezése érdekében mi is kívánunk, nevezetesen a békét, biztonságot, gazdasági együttműködést és a feszültség ellenőrzését. Ezért természetesen helyes az — amint Önök is mondják — jegyzékükben —, hogy „a béke és az európai biztonság érdekében, csakugy, mint a szovjet nép és a német nép nemzeti érdekei és megkövetelések” a kapcsolatoknak ezt a rendezését.

Mit kell tehát tenni ehhez, hogy lerakjuk a kapcsolatok rendezésének alapjait? A háború ellátását, biztonsági rendszerek létrehozását, valamint diplomáciai, gazdasági és kulturális kapcsolatoknak bizonyos mértékben mechanikus megteremtését nem tartom elegendőnek. Inkább az a szilárd meggyőződés, hogy a kapcsolatok igaz rendezése csak úgy érhető el, ha elemezzük azokat az okokat, amelyek a közöttünk fennálló helyzetet abnormálissá tették és ha minden lehetséges erőfeszítéssel megteszünk ezeknek az okoknak a megszüntetésére. Ezzel közelebb kerülünk két bonyolult kérdéshez, amelyekről a szövetségi kormány már augusztus 12-i jegyzékében már megvitatandó kérdésekről tett említést. A szovjet kormány augusztus 19-i válaszában elismeréssel értesült arról, hogy az Ön kormány, miniszterelnök ur, nem szándékozik itt megkerülni a kérdések megvitatását.

Engedjék meg, hogy ama németek szabadonbocsátásának kérdésével kezdjem, akiket jelenleg a Szovjetunió területén, vagy szovjet befolyás alatt álló országok területén fogva tartanak, vagy akiket ilyen vagy olyan módon megakadályoznak abban, hogy elhagyják ezeket a területeket. Szándékosan kezdem ezzel a kérdéssel, mert ez olyan kérdés, amely — talán kivétel nélkül — minden német családot érint. Őszintén óhajtok, hogy Önök helyesen fogják fel, milyen szellemben kívánom megvilátni ezt a kérdést. Kizárólag a kérdés emberi vonatkozása érdekelt. Elvileg lehetetlen az a gondolat, hogy olyan embereket, akik ilyen, vagy amolyan módon belesodródtak a katonai események forgatagába, több mint tíz évvel a hadműveletek befejezése után távollattalnak családjaiktól, hazájuktól, rendes, békés munkájuktól. Semmiképpen sem szabad provokációnak tekinteniük, ha kimondom: elképzelhetetlen, hogy „normális” viszony jöjjön létre államaink között mindaddig, amíg ez a kérdés nincs megoldva. Ezzel nem szabad semmilyen „előzetes feltétel”. Ez a kérdés, amelyről most beszélek, éppen a normalizációt jelenti. Zárunk le határozatlan egy olyan kérdést, amely nap nap után, a szenvedésekkel telít mult emlékeit idézi fel és amely elválaszt bennünket egymástól.

A másik kérdés a német állami egység kérdése. Azt hiszem, egyelőre Önökkel abban, hogy Németország széttagoltsága elvileg lehetetlen helyzetet teremt és hogy Németország egységét ismét helyre kell állítani. Azt hiszem, abban is egyetértenek, hogy ennek az egységnek a helyreállítása kötelezettségként hárul a négy hatalomra, amely a nemzeti szocialista Németország összeomlása után átvette Németországban a legelőször hatalmat. Erre a kötelezettségre hivatkozom. Tudom, hogy

nemcsak a Szövetségi Köztársaság lakosainak nevében, hanem — főleg ebben a kérdésben — minden német nevében beszélek, amikor arra kérem Önöket, hogy vessék latba minden erejüket a kérdés gyors megoldása érdekében. Az ezzel kapcsolatos felelősségünknek megfelelően, Önök Genfben megállapodtak a három nyugati hatalommal ennek a kérdésnek a megvitatásában is. Azt az eljárási folyamatot, amelynek az egyetértéshez kell vezetnie, nincs szándékomban megzavarni azért, hogy a négyhatalmi tárgyalásoktól függetlenül kétoldali tárgyalásokat kezdjék. De viszont parancsoló kötelességem felhasználni mostani találkozómat arra, hogy nyomatékosan felhívjam Önök előtt a kérdés egész komolyságát és beszéljek Önökkel erről a kérdésről, hogy megkönnyítsem és előmozdítsam a Genfben Önökre váró feladat megoldását.

Ha majd a négy hatalom szabadon teszi az utat, akkor a német népre az a feladat vár, hogy a szabad önrendelkezés alapján és arra vonatkozó felelősségük tudatában jószomszéd viszonyt teremtsen Európában és megszilárdítsa a világéuket, hogy befelé és kifelé egyaránt megfelelően képezze ki az összefüggő állam építéjét.

Ujra meg kell ismételnem itt: nem szabad megsemmisíteni „előfeltételeit”, magáról a normalizációról beszélni. Németország széttagoltsága ábramális jelenség, ellenkező az isteni és az emberi joggal, ellenkezik magával a természettel. Nem tartom célravezetőnek, hogy megbeszéléseink folyamán a „realitás” érvényesítését hozakodjam elő, hiszen elég valóságos a döntő körülmény az az általános meggyőződés, hogy ezt a széttagoltságot nem lehet és nem szabad fenntartani. Igyekezzünk tehát tárgyalásaink során egy lépést tenni előre ebben a kérdésben. Ellenkező esetben az a veszély fenyeget, hogy Európa szívében fennmarad a feszültség legaggasztóbb tüzfészke. Európában nem lehet igazán biztonságos Németország egységének helyreállítása nélkül. Meg kell szüntetnünk a választásoknak ezt a veszélyes tüzfészket, amely körül könnyen fellobbanthatnak a szenvedélyek és gondoskodjunk idejében a német nép elemi követelésének teljesítéséről.

Ismertem az az érvet, amely szerint az egyesült Németország választási jelentése a Szovjetunió számára. Engedjék meg először, hogy a következő válaszom erre: a német szerződés részvevőinek, tehát a Szövetségi Köztársaság, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország együttes véleménye szerint az a kérdés, hogy Németország részt vegyen valamilyen szövetségi rendszerben és nevezetesen melyikben — teljesen szabadon az őszintén kománynak és az őszintén parlamentnek kell megadnia. Ha a Szovjetunió úgy véli, hogy Németország újraegyesítése veszélyeztetné biztonságát, hajlandó vagyunk minden tőlünk telhetőt elkövetni, hogy együttműködjünk egy olyan biztonsági rendszer keretében, amely elhárítja ezt az aggodalmat is.

Azt hiszem, hogy amikor sor kerül annak a megvitatására, hogy kell helyreállítani Németország egységét, helyes lesz egyidejűleg megfontolni egy európai biztonsági rendszer kérdését is. E szükségesség felismerése kell hogy vezéreljen bennünket a diplomáciai, gazdasági és kulturális kapcsolatok helyreállítására vonatkozó vitánk megkezdésekor is. A szövetségi kormány az a véleményre, hogy a kapcsolatok megteremtése rendkívül hasznos lehet országaink számára a kölcsönös viszony szempontjából is. Kormányaink közvetlen kapcsolata kétségkívül megkönnyítené mindkettőnk számára, hogy a valóság helyzet megértésének és helyes megítélésének alapján pontosabb következtetéseket vonjunk le. Késztelen az is, hogy országaink gazdasági adottságai különösen kiegészíthetők egymással. Üdvös célkitűzés továbbá a kulturális művek és tudományos munkák kölcsönös kicserélése is.

Engedje meg, miniszterelnök ur, hogy az elmondottak lényegét a következőképpen foglaljam össze:

Hálasan köszönöm azt, hogy lehetőség nyílt az őszinte tárgyalásra. Jól tudom, milyen nehézségekbe ütköznek ezek a tárgyalások, amelyek csupán a kezdetet jelenthetik. E tárgyalások lényege szerint az, hogy egyetértésnek vitáseuk meg a kapcsolatok rendezésének feladatait az általam vázolt összefüggésben. Remélem és kívánom, hogy mostani tárgyalásainkat moszkvai látogatásunk befejezése után is folytatassuk valamilyen szinten megbeszélendő formában. Szilárd meggyőződésem, hogy ebben az esetben erőfeszítéseink végül is olyan eredményekre vezetnek, amelyek hasznosak lesznek nemcsak népeink számára, hanem az egész világ békéjének és biztonságának szempontjából is.

A szeptember 10-i tárgyalások

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Szeptember 10-én, moszkvai időszámítás szerint délután 10 órakor, másodsorú ülést tartott a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttségei.

N. A. Bulganyinnak, a szovjet küldöttség vezetőjének indítványára az üléseken felváltva előkötnek a két küldöttség vezetői. A szeptember 10-i ülésen dr. Adenauer, a Német Szövetségi Köztársaság kancellárja előköt.

Az ülésen folytatott vitát a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közvetlen diplomáciai és kereskedelmi, valamint kulturális kapcsolatainak létrehozása ügyében és megvitatott a két felet érdekítő más kérdéseket is. Az ülésen N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, a szovjet küldöttség vezetője nyilatkozatot tett. Ezt követően Adenauer kancellár, a Német SzK küldöttségének vezetője és von Brentano, a Német SzK külügyminisztere beszélt. A továbbiakban felszólt N. Sz. Hruscov, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének tagja és V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere. Utána Hruscovnak, a Német SzK külügyi államtitkárnak felszólalása következett.

Az ülés végén elhatározták, hogy a küldöttségek befejeztnek tekintik az eszmecserét az általános kérdésekben. A két ország külügyminiszterei megbízták, hogy a felfolyt eszmecserére figyelembevételével készítse elő konkrét javaslatokat.

N. A. Bulganyin beszéde a szeptember 10-i ülésen

Mit mondhatnánk a Nyugat-Németországban az „erőpolitika” körül folyó vitákról? Valószínű, hogy azok beszélnek így, akiknek még a második világháború tanulságai sem voltak elegendők. Mi, akik most itt tárgyalunk, azt hiszem, egyértelműen abban, hogy ha bármelyikünk ma erre az álláspontra helyezkedne, akkor a Moszkvában megkezdett tárgyalásoknak nem volna többé semmi értelme.

A szovjet küldöttség köszönti Adenauer urnak azt a kijelentését, hogy a Német Szövetségi Köztársaság nem köti semmiféle „előzetes feltételhez” a Szovjetunióval való kapcsolatainak normalizációját. Ez ellentétben volna egyelőre a mostani tárgyalásokat megelőző levélváltásunkkal. Nem állna ez érdekében a szovjet és a német népek.

Ami a szövetségi kancellár nyilatkozatában külön érintett két kérdést illeti, ezútszeresen tartom kifejtetni a szovjet kormány álláspontját mindkét kérdésben.

A hadifoglyok kérdése. Adenauer szövetségi kancellár ur első kérdésével vette fel a hadifoglyok kérdését. Véleményünk szerint itt nyilvánvaló félreértésről van szó. A Szovjetunióban nincs egyetlen német hadifogly sem. Valamennyi német hadifoglyt szabadonbocsátottunk és visszaküldtük hazájukba. A Szovjetunióban csupán a volt hitleri hadsereg háborús bűnösök vannak, olyan háborús bűnösök ezek, akiket a szovjet igazságszolgáltatás a szovjet nép ellen, a béke és az emberiség ellen elkövetett rendkívül súlyos bűntetteikért ítél el. Valóban szeptember 1-én 1926 ilyen ember volt meg országunkban. Ezek azonban olyan emberek, akiket a legnyilvánosabb alapelv és törvény szerint is gonosztevésként kell fogva tartani. Ezek kivétel nélkül emberi műveltségű, erős akaratú emberek voltak, akiket a szovjet igazságszolgáltatás elítélte és büntetett, ezek nem tekinthetők hadifoglyoknak.

A szovjet nép nem felelhet el ezeket a közönséges bűnöket a szörnyű gaztetteit, mint például 70.000 ember agyonlövését Kijevben és Babij Jarban. Nem felelhetjük el a német gyűjtőtáborokban agyonlőtt, megfojtott és élve elégetett emberek millióit. Megfelelkezhetünk-e arról, hogy tonnaszáma vágják le és raklatározták el Majdanekben az agyonlőtt nők holtját? Mi, akik itt vagyunk, saját eszméinkkel látjuk mindazt, ami Majdanekben történt. A majdaneki és az auschwitzi haláltáborokban több mint 5 és fél millió ártatlan embert öltek meg. Az ukrán nép eszébe fogja előlelteni a Harokban ártatlanul meggyilkolt embereket. Ezerszáma löktek itt agyon és fojtották meg az embereket. Fel-sorolhatnánk még a szmolenszki, krasznodari, sztavropoli, jvovi, koltavai, novgorodi, orjoi, rovodi, polnaszi, rigai és más gyűjtőtáborokat, ahol a hitleristák szörnyű kínzások közepette öltek meg a szovjet állampolgárokat ezerszereit.

Nem lehet elfelejteni az ártatlanul legyilkolt, megfojtott, elevenen eltemetett embereket, nem lehet elfelejteni a felperzelt városokat és falvakat, a meggyilkolt asszonyokat, ifjakat és gyermekeket. A szóbanforgó 9626 ember is olyan közönséges bűnöző, aki ezeket a szörnyű bűncselekményeket elkövette.

A továbbiakban szeretném megjegyezni, hogy ha már sor kerülne a gonosztevék ügyének megvizsgálására, ezt olyanformán kellene megtenni, hogy a kérdés megvizsgálásában egyaránt részt vegyjenek a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői. Ez a probléma Németország mindkét részét illeti. Mivel nem hiszünk, hogy a Német SzK kormányküldöttsége a jelenlegi körülmények között kívánatosnak tartaná, hogy a Német SzK és a Német DK megbízottai együttesen vizsgálják meg az említett kérdést, nyilvánvaló, hogy a jelenlegi tárgyaláson nem időszerű ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Németország újraegyesítésének kérdése. A továbbiakban szeretném megjegyezni, hogy ha már sor kerülne a gonosztevék ügyének megvizsgálására, ezt olyanformán kellene megtenni, hogy a kérdés megvizsgálásában egyaránt részt vegyjenek a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői.

Ez a probléma Németország mindkét részét illeti. Mivel nem hiszünk, hogy a Német SzK kormányküldöttsége a jelenlegi körülmények között kívánatosnak tartaná, hogy a Német SzK és a Német DK megbízottai együttesen vizsgálják meg az említett kérdést, nyilvánvaló, hogy a jelenlegi tárgyaláson nem időszerű ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Németország újraegyesítésének kérdése. A továbbiakban szeretném megjegyezni, hogy ha már sor kerülne a gonosztevék ügyének megvizsgálására, ezt olyanformán kellene megtenni, hogy a kérdés megvizsgálásában egyaránt részt vegyjenek a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői.

Ez a probléma Németország mindkét részét illeti. Mivel nem hiszünk, hogy a Német SzK kormányküldöttsége a jelenlegi körülmények között kívánatosnak tartaná, hogy a Német SzK és a Német DK megbízottai együttesen vizsgálják meg az említett kérdést, nyilvánvaló, hogy a jelenlegi tárgyaláson nem időszerű ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Az ülésen dr. Adenauer, a Német Szövetségi Köztársaság kancellárja előköt.

Az ülésen folytatott vitát a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság közvetlen diplomáciai és kereskedelmi, valamint kulturális kapcsolatainak létrehozása ügyében és megvitatott a két felet érdekítő más kérdéseket is. Az ülésen N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, a szovjet küldöttség vezetője nyilatkozatot tett. Ezt követően Adenauer kancellár, a Német SzK küldöttségének vezetője és von Brentano, a Német SzK külügyminisztere beszélt. A továbbiakban felszólt N. Sz. Hruscov, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének tagja és V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere. Utána Hruscovnak, a Német SzK külügyi államtitkárnak felszólalása következett.

Az ülés végén elhatározták, hogy a küldöttségek befejeztnek tekintik az eszmecserét az általános kérdésekben. A két ország külügyminiszterei megbízták, hogy a felfolyt eszmecserére figyelembevételével készítse elő konkrét javaslatokat.

A szovjet küldöttség köszönti Adenauer urnak azt a kijelentését, hogy a Német Szövetségi Köztársaság nem köti semmiféle „előzetes feltételhez” a Szovjetunióval való kapcsolatainak normalizációját. Ez ellentétben volna egyelőre a mostani tárgyalásokat megelőző levélváltásunkkal. Nem állna ez érdekében a szovjet és a német népek.

Ami a szövetségi kancellár nyilatkozatában külön érintett két kérdést illeti, ezútszeresen tartom kifejtetni a szovjet kormány álláspontját mindkét kérdésben.

A hadifoglyok kérdése. Adenauer szövetségi kancellár ur első kérdésével vette fel a hadifoglyok kérdését. Véleményünk szerint itt nyilvánvaló félreértésről van szó. A Szovjetunióban nincs egyetlen német hadifogly sem. Valamennyi német hadifoglyt szabadonbocsátottunk és visszaküldtük hazájukba. A Szovjetunióban csupán a volt hitleri hadsereg háborús bűnösök vannak, olyan háborús bűnösök ezek, akiket a szovjet igazságszolgáltatás a szovjet nép ellen, a béke és az emberiség ellen elkövetett rendkívül súlyos bűntetteikért ítél el. Valóban szeptember 1-én 1926 ilyen ember volt meg országunkban. Ezek azonban olyan emberek, akiket a legnyilvánosabb alapelv és törvény szerint is gonosztevésként kell fogva tartani. Ezek kivétel nélkül emberi műveltségű, erős akaratú emberek voltak, akiket a szovjet igazságszolgáltatás elítélte és büntetett, ezek nem tekinthetők hadifoglyoknak.

A szovjet nép nem felelhet el ezeket a közönséges bűnöket a szörnyű gaztetteit, mint például 70.000 ember agyonlövését Kijevben és Babij Jarban. Nem felelhetjük el a német gyűjtőtáborokban agyonlőtt, megfojtott és élve elégetett emberek millióit. Megfelelkezhetünk-e arról, hogy tonnaszáma vágják le és raklatározták el Majdanekben az agyonlőtt nők holtját? Mi, akik itt vagyunk, saját eszméinkkel látjuk mindazt, ami Majdanekben történt. A majdaneki és az auschwitzi haláltáborokban több mint 5 és fél millió ártatlan embert öltek meg. Az ukrán nép eszébe fogja előlelteni a Harokban ártatlanul meggyilkolt embereket. Ezerszáma löktek itt agyon és fojtották meg az embereket. Fel-sorolhatnánk még a szmolenszki, krasznodari, sztavropoli, jvovi, koltavai, novgorodi, orjoi, rovodi, polnaszi, rigai és más gyűjtőtáborokat, ahol a hitleristák szörnyű kínzások közepette öltek meg a szovjet állampolgárokat ezerszereit.

Nem lehet elfelejteni az ártatlanul legyilkolt, megfojtott, elevenen eltemetett embereket, nem lehet elfelejteni a felperzelt városokat és falvakat, a meggyilkolt asszonyokat, ifjakat és gyermekeket. A szóbanforgó 9626 ember is olyan közönséges bűnöző, aki ezeket a szörnyű bűncselekményeket elkövette.

A továbbiakban szeretném megjegyezni, hogy ha már sor kerülne a gonosztevék ügyének megvizsgálására, ezt olyanformán kellene megtenni, hogy a kérdés megvizsgálásában egyaránt részt vegyjenek a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői.

Ez a probléma Németország mindkét részét illeti. Mivel nem hiszünk, hogy a Német SzK kormányküldöttsége a jelenlegi körülmények között kívánatosnak tartaná, hogy a Német SzK és a Német DK megbízottai együttesen vizsgálják meg az említett kérdést, nyilvánvaló, hogy a jelenlegi tárgyaláson nem időszerű ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Németország újraegyesítésének kérdése. A továbbiakban szeretném megjegyezni, hogy ha már sor kerülne a gonosztevék ügyének megvizsgálására, ezt olyanformán kellene megtenni, hogy a kérdés megvizsgálásában egyaránt részt vegyjenek a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői.

